

ihalede kendi malı olarak istenilen araçlara bakıldığında 5 çeşit aracın her biri için bu şartın getirildiği, toplam istenen araç sayısınının 146 adet olduğu, bunların 44 adedinin kendi malı olarak istenildiği, kendi malı olarak istenilen 5 çeşit makine ve ekipmanın her birinin %20 ile %44 arasında değişen oranlarda kendi malı olarak istenildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, bahse konu işte kullanılacak araç bakımından önemli ölçüde kendi malı olma koşulu

getirilmesinin ihaleye
katılımda rekabeti
daraltacağı düşünülmektedir.
Kaldı ki, söz konusu
araçların kiralama ve temin
hususlarının sözleşmenin
yürütülmesi esnasında
aksaması durumunda ise
yükleniciye, idarece
dokümanda yer alan
müeyyidelerin
uygulanabileceği
anlaşıldığından iddia konusu
düzenlemenin söz konusu
ihaleye katılımı daraltıcı
nitelikte olduğu ve mevzuata
aykırı olduğu hk

ihalede kendi malı olarak istenilen araçlar

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde idarelerin, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler" başlıklı 41'inci maddesinde "(1) İşin yapılabilmesi için gerekli görülen makine, teçhizat ve diğer ekipmanın sayısına ve niteliğine dokümanda yer verilir. Makine, teçhizat ve ekipman için kendi malı olma şartının aranmaması esastır. Ancak idare, işin niteliğinin gerektirdiği hallerde, ihale konusu işin yapılabilmesi için adaya veya istekliye ait olmasını gerekli gördüğü makine, teçhizat ve diğer ekipmanı yeterlik kriteri olarak belirleyebilir. Bu durumda, makine, teçhizat ve diğer ekipmanın, teknik kriterlerine yönelik olarak dokümanda düzenleme yapılmış ise, bu niteliğe yönelik belgelerin de başvuru veya teklif kapsamında sunulması zorunludur.

(2) Adayın veya isteklinin kendi malı olan makine, teçhizat ve diğer ekipman; ruhsat, demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu ile tevsik edilir. Tevsik işleminin aslına uygunluğunun noter tarafından onaylanmış ruhsat örneklerinin sunulması halinde, örnek çıkarma işleminin ilan veya davet tarihinden sonra yapılmış olması zorunludur.

(3) Geçici ithalle getirilmiş veya finansal kiralama yoluyla

edinilmiş makine ve ekipman, kira sözleşmesinin sunulması ve ihalenin ilk ilan veya davet tarihine kadar olan kiralarının ödendiğinin belgelenmesi şartı ile adayın veya isteklinin kendi malı sayılır.

(4) İş ortaklığında makine, teçhizat ve ekipman ortaklardan biri, birkaçı veya tamamı tarafından sağlanabilir. Konsorsiyumda, makine, teçhizat ve ekipmana ilişkin belgeler, her bir ortağın kendi kısmı göz önünde bulundurularak, ortaklardan ayrı ayrı istenir ve değerlendirilir.

(5) İdare, ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede işin niteliğini göz önünde bulundurarak kapasite raporu ile ilgili düzenleme yapabilir. Sunulacak kapasite raporunun ihale veya son başvuru tarihi itibarıyla geçerli olması zorunludur." hükmü bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler" başlıklı 9'uncu maddesinde "9.1. İhale Uygulama Yönetmeliklerinin tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeleri düzenleyen maddelerinde kendi malı olma şartının aranmamasının esas olduğu hükme bağlanmıştır. İdareler tarafından bazı tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman için aday veya isteklinin kendi malı olma şartının aranması durumunda; kendi malı olması istenen tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmanın teknik kriter ve özelliklerine ön yeterlik şartnamesi veya idari şartnamede yer verilecek, aday veya istekliler de kendi malı olan tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmanı; ruhsat, demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da yeminli mali müşavir (YMM) raporu veya serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) raporu ile tevsik edeceklerdir. Makine, teçhizat ve diğer ekipman için kendi malı olma koşulunun aranmaması durumunda ise aday veya isteklilerden başvuru veya teklifleri kapsamında (taahhütname, yapı araçları taahhütnamesi, kira sözleşmesi, vb.) herhangi bir belge

sunmaları istenmeyecektir.” açıklamasına yer verilmiştir.

İdari Şartname'nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2'nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü Bünyesinde Personel ve Malzeme Naklinde Çalıştırılmak Üzere Otomobil, Çift Kabinli Pikap, Panel, Otobüs ve Minibüs Kiralanması Hizmet Alımı İşi

b) Türü: Hizmet alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

ç) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.

d) Kodu:

e) Miktarı:

27 Adet Otomobilin 324 Ay, 22 Adet Pikabın 264 Ay, 6 Adet Pikabın 48 Ay, 13 adet Otobüsün 300' er gün, çalıştırılması ve Birim Fiyat Teklif Cetvelinde miktarları belirtilen diğer kalemler

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü hudutları (yol ağı) içi, İdarenin uygun olması ile diğer Karayolları Bölge Müdürlükleri hudutları içi” düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin “Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler” başlıklı 7.5'inci maddesinde “7.5.2. İsteklilerin firmaları bünyesindeki otomobillerden 11 adedi, pikapların 13 adedi ve

panellerden 4 adedi özmal olacaktır. İstekliler ihale aşamasında bu özmal araçların motorlu araç tescil belgesini (ruhsat) bilgilerini Yeterlik Bilgileri Tablosunda beyan edeceklerdir.

İsteklilerin firmaları bünyesindeki Sürücü Dahil En az 30 Kişilik otobüslerden 3 adedi ve Sürücü Dahil En az 14 Kişilik Minibüslerden 13 adedi özmal olacaktır. İstekliler ihale aşamasında bu özmal araçların motorlu araç tescil belgesini (ruhsat) ve bu araçların taşıt kartını bilgilerini Yeterlik Bilgileri Tablosunda beyan edeceklerdir

Çalıştırılacak olan otomobil ve pikapların taşıt kartlarını ise sözleşme imzalandıktan sonra 15 takvim günü içerisinde İdare' ye sunacaktır.

- İsteklinin kendi malı olan makine, teçhizat ve diğer ekipman; ruhsat, demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da (Değişik ibare: 12/06/2015-29384 R.G./ 3. md.; değişik ibare:13.06.2019-30800 R.G./6. md.; yürürlük:23.06.2019) yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu ile tevsik edilir. (Ek cümle: 25/01/2017-29959 R.G./6. md.) Tevsik işleminin aslına uygunluğunun noter tarafından onaylanmış ruhsat örneklerinin sunulması halinde, örnek çıkarma işleminin ilan veya davet tarihinden sonra yapılmış olması zorunludur.

-Geçici ithalle getirilmiş veya finansal kiralama yoluyla edinilmiş makine ve ekipman, kira sözleşmesinin sunulması ve ihalenin ilk ilan veya davet tarihine kadar olan kiralarının ödendiğinin belgelenmesi şartı ile adayın veya isteklinin kendi malı sayılır.

-İş ortaklığında makine, teçhizat ve ekipman ortaklardan biri, birkaçı veya tamamı tarafından sağlanabilir..." düzenlemesi yer almaktadır.

Özel Teknik Şartname'nin 2.2.5'inci maddesinde "İsteklilerin firmaları bünyesindeki otomobillerden 11 adedi, pikapların 13 adedi ve panellerden 4 adedi özmal olacaktır. İstekliler ihale aşamasında bu özmal araçların motorlu araç tescil belgesini (ruhsat) veya noter onaylı suretini ihale dosyasında sunacaktır. Çalıştırılacak olan Otomobil, pikap ve panellerin taşıt kartlarını ise sözleşme imzalandıktan sonra 15 takvim günü içerisinde İdare'ye sunacaktır." düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin 2.3'üncü maddesinde "İsteklilerin firmaları bünyesindeki otobüslerden 3 adedi özmal ve minibüslerden 13 adedi özmal olacaktır. İstekliler ihale aşamasında bu özmal araçların motorlu araç tescil belgesini (ruhsat) veya noter onaylı suretini ve bu araçların taşıt kartını dosyasında sunacaktır." düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalardan, makine ve ekipmana yönelik, isteklilerin kendi malı olma şartının aranmamasının esas olduğu belirtilmekle birlikte, ihale konusu işin niteliği ve kapsamına göre, idarenin ihtiyacının zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması gibi kriterler göz önünde bulundurulurken makine ve ekipmanın bir bölümünün kendi malı olma şartının idarece aranmasının mümkün olabileceği, ancak rekabeti engellemeyecek şekilde belirlenmesi gerektiği, bu durumda makine, teçhizat ve diğer ekipmanın teknik kriterlerine yönelik olarak dokümanda düzenleme yapılmış ise, bu niteliğe yönelik belgelerin de başvuru veya teklif kapsamında sunulmasının zorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen düzenlemelerden ihale konusu işin "Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü Bünyesinde Personel ve Malzeme Naklinde Çalıştırılmak Üzere Otomobil, Çift Kabinli

Pikap, Panel, Otobüs ve Minibüs Kiralanması Hizmet Alımı İşi" olduğu, İdari Şartname ve İhale İlanı'nda ihale konusu işte çalıştırılması öngörülen ve isteklinin kendi malı olması istenilen araçların 11 adet otomobil, 13 adet pikap, 4 adet panel, 3 adet otobüs ve 13 adet minibüs olduğu, söz konusu araçların isteklinin kendi malı olduğuna dair tevsik edici bilgilerin yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilmesinin istenildiği anlaşılmıştır.

Bahse konu ihalede kendi malı olarak istenilen araçlara bakıldığında 5 çeşit aracın her biri için bu şartın getirildiği, toplam istenen araç sayısının 146 adet olduğu, bunların 44 adedinin kendi malı olarak istenildiği, kendi malı olarak istenilen 5 çeşit makine ve ekipmanın her birinin %20 ile %44 arasında değişen oranlarda kendi malı olarak istenildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, bahse konu işte kullanılacak araç bakımından önemli ölçüde kendi malı olma koşulu getirilmesinin ihaleye katılımı rekabeti daraltacağı düşünülmektedir. Kaldı ki, söz konusu araçların kiralama ve temin hususlarının sözleşmenin yürütülmesi esnasında aksaması durumunda ise yükleniciye, idarece dokümanda yer alan müeyyidelerin uygulanabileceği anlaşıldığından iddia konusu düzenlemenin söz konusu ihaleye katılımı daraltıcı nitelikte olduğu ve mevzuata aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2020/056
Gündem No	: 78
Karar Tarihi	: 16.12.2020
Karar No	: 2020/UH.II-2097